

Metody badań w naukach ekonomicznych

Tomasz Poskrobko

Metodyka badań naukowych

Metody badań

```
graph TD; A[Metody badań] --- B[ilościowe]; A --- C[jakościowe]; A --- D[eksperymentalne]
```

ilościowe

jakościowe

eksperymentalne

Metody badań

```
graph TD; A[Metody badań] --- B[ilościowe]; A --- C[jakościowe]; A --- D[eksperymentalne];
```

ilościowe

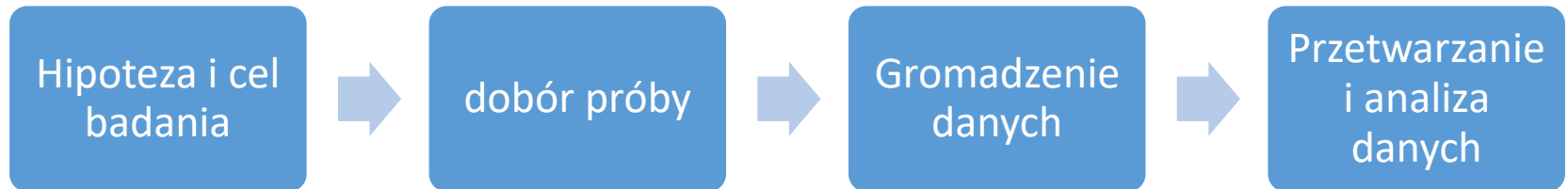
jakościowe

eksperymentalne

Metody ilościowe

- metody badawcze, w których określa się parametry liczbowe (w odpowiednich jednostkach), charakteryzujących badane zjawisko lub obiekt badań

Badanie ilościowe

Metody ilościowe

- Dobór próby

Definiowanie szerokiej populacji

Wybór operatu losowania

Określenie metody doboru

Określenie wielkości próby

Metody ilościowe

- gromadzenie danych według pewnego schematu np.:
 - stopień przetworzenia danych (dane surowe, przetworzone, zagregowane, względne itp.)
 - charakter danych (czasowe, przestrzenne itp.)
 - dynamika danych (statyczne, dynamiczne)
 - cechy statystyczne danych
 - ilościowe
 - ciągłe
 - skokowe (dyskretne)
 - proporcjonalne
 - interwałowe
 - jakościowe
 - porządkowe
 - nominalne

Metody ilościowe

- Celem jest zazwyczaj:
 - Ilościowy opis stanu zjawisk gospodarczych i społecznych
 - Ustalenie charakteru i natężenia powiązań między zjawiskami
 - Badanie dynamiki zjawisk

Metody ilościowe

- przetwarzanie zgromadzonych danych, tak by uzyskać ciekawe poznawczo informacje i wnioski za pomocą:
 - analizy statystycznej
 - analizy matematycznej
 - modelowania ekonometrycznego

Metody badań

```
graph TD; A[Metody badań] --- B[ilościowe]; A --- C[jakościowe]; A --- D[eksperymentalne];
```

ilościowe

jakościowe

eksperymentalne

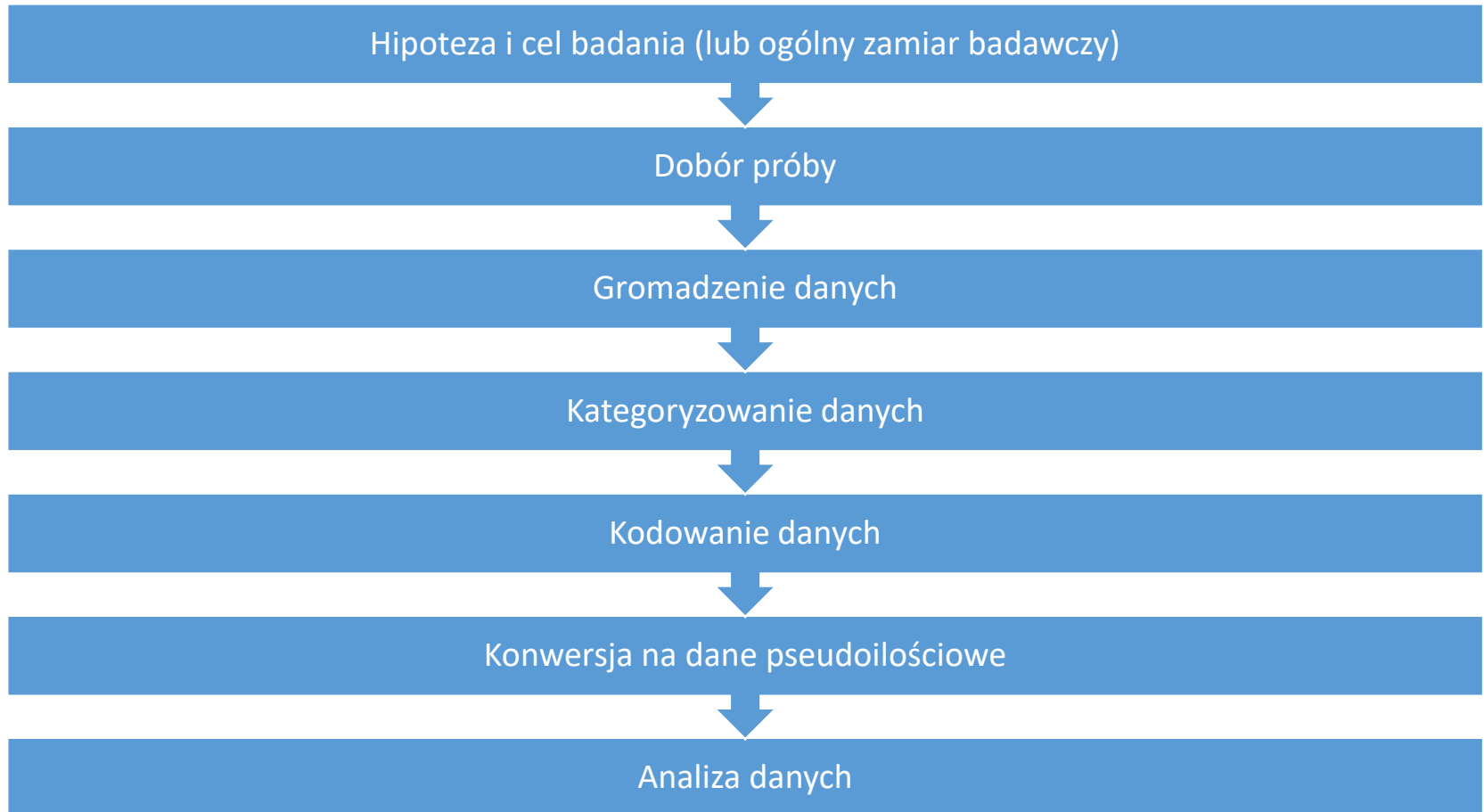
Metody jakościowe

- metody badawcze, w których nie określa się parametrów liczbowych, a w zamian w sposób opisowy charakteryzuje się badane zjawisko lub obiekt badań.
- opierają się na założeniu, że do badania niektórych problemów lepiej nadają się pogłębione analizy mniejszej liczby przypadków, niż powierzchowne dużej
- stanowią często wstęp do badań jakościowych

Metody jakościowe

- Metody ilościowe analizują:
 - doświadczenia jednostek i grup (doświadczenia prywatne lub zawodowe),
 - interakcje i akty komunikacji w czasie ich trwania,
 - dokumenty (teksty, obrazy, filmy, muzykę) lub podobne ślady ludzkich doświadczeń i interakcji

Metody jakościowe

Metody jakościowe

- Dobór próby:
 - tworzenie miniatury szerszej populacji
 - poszukiwanie sytuacji typowych,
 - poszukiwanie sytuacji ekstremalnych,
 - zapewnienie maksymalnej zmienności

Metody jakościowe

Celem jest zazwyczaj:

- dostarczenie nowych hipotez
- dostarczenie nowych informacji o badanym zjawisku, informacji o nowej jakości
- pomoc w lepszym zrozumieniu działania analizowanych zagadnień
- pogłębienie istniejącej wiedzy

Metody badań

```
graph TD; A[Metody badań] --- B[ilościowe]; A --- C[jakościowe]; A --- D[eksperymentalne];
```

ilościowe

jakościowe

eksperymentalne

Badania eksperymentalne

- zbiór działań wzbudzających w badanych obiektach określone reakcje i zjawiska w warunkach pozwalających kontrolować wszelkie istotne czynniki, które poddaje się dokładnej obserwacji.

Badania eksperymentalne

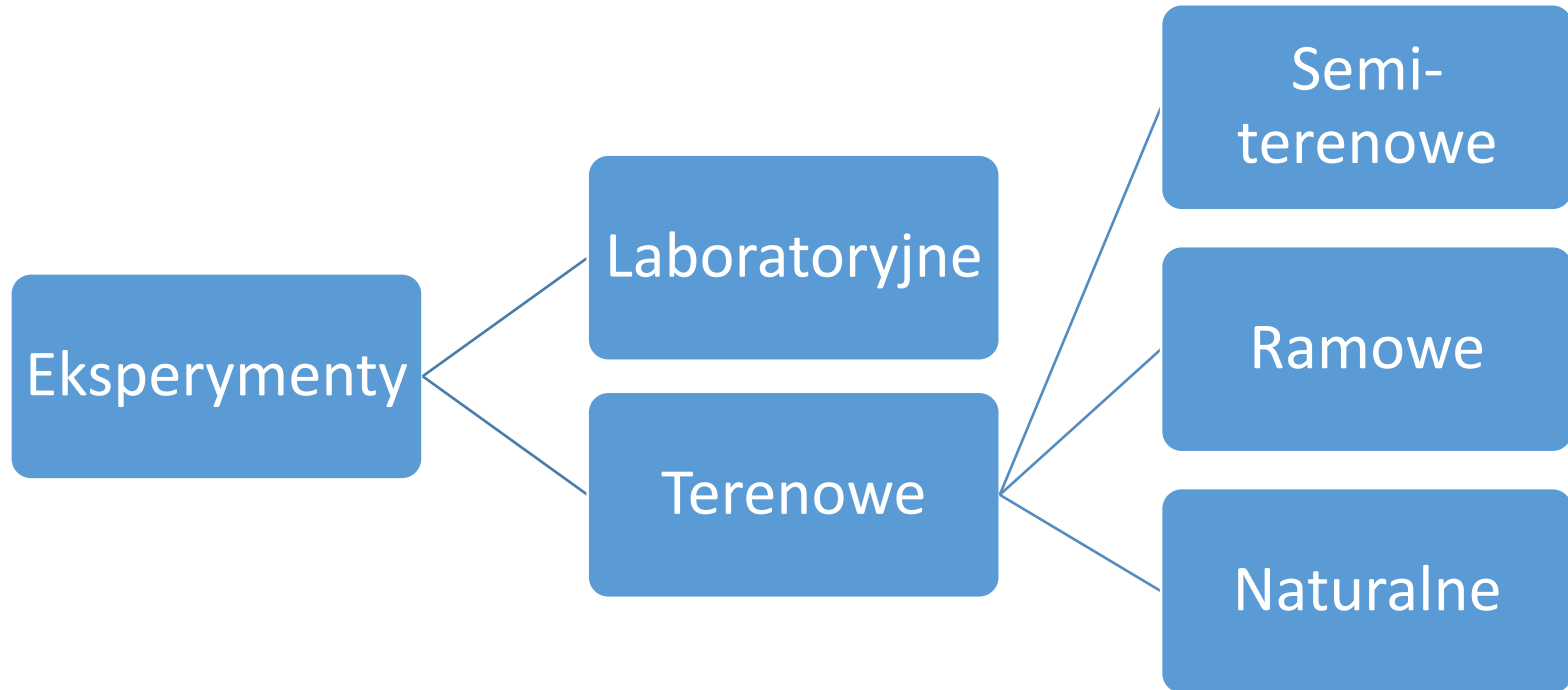
Każdy eksperyment jest definiowany przez trzy elementy:

- środowisko (kontrolowane otoczenie gospodarcze) na które składają się fundusze początkowe oraz określone koszty, motywujące osobę poddaną eksperymentowi do wymiany. Środowisko kontrolowane jest poprzez pieniężne nagrody w celu wygenerowania specyficznej konfiguracji kosztów i wartości.
- zestaw instytucji definiujących język komunikatów płynących ze sztucznej laboratoryjnej sytuacji imitującej rynek. To zespół zasad określających sposób konstruowania oferty, jej akceptację, zawieranie umowy itp.
- obserwowane zachowanie które jest funkcją zmiennych określanych przez środowisko i zestaw instytucji.

Badania eksperymentalne

- W eksperymencie możliwe jest kontrolowanie zmiennych mających wpływ na obserwowaną zmienną wyjaśnianą
- Jak zmienna X_1 wpływa na zmienną Y ?
- Celowo i systematycznie zmienia się poziom X_1 (zmienna eksperymentalna), utrzymując wszystkie pozostałe istotne zmienne X_2, X_3 , na stałym poziomie i obserwując Y

Badania eksperymentalne

Badania eksperymentalne

- Celem jest przeważnie
 - Badania podstawowe: odkrywanie fundamentalnych prawidłowości ludzkiej natury, np.
 - stosunku do ryzyka
 - wyboru międzyokresowego,
 - założenia o samolubności
 - Badania stosowane: szukanie odpowiedzi na pytania dotyczące konkretnych instytucji i sytuacji biznesowych, np.
 - eksperymenty w marketingu
 - testowanie efektywności (rozważanych) instytucji rynkowych

Techniki badawcze

- badania sondażowe
- analizy przypadków
- wywiady pogłębione
- zogniskowane wywiady grupowe
- obserwacja uczestnicząca i nieuczestnicząca
- eksperymenty